

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "СВ.СВ.КИРИЛ И МЕТОДИЙ"

гр. Горна Оряховица 5100
ул. Васил Априлов №50

тел.: 0618/2 03 65, 6 06 04
e-mail: info-300202@edu.mon.bg

Утвърждавам:.....
инж. Маргарита Атанасова
Директор на ОУ „Св. св. Кирил и Методий“

Председател на СО към КНСБ
Маринета Александрова-Минчева...

Председател на СО към КТ
Мая Попова-Димитров

ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ –

учители, служители, ученици и родители на

ОУ „Св. св. Кирил и Методий“

гр. Горна Оряховица

за учебната 2026/2027 година

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност е създаден на основание на чл. 175, ал. 1 от ЗПУО и представя стандартите за етично поведение на работещите с деца и ученици педагогически специалисти и непдагогически персонал в сферата на образованието и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси. Същият установява общи норми на поведение на служителите, учениците в училището и техните родители.

Раздел I

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Работещите с деца педагогически специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основните човешки ценности и принципи:

Чл. 1. Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл. 2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

Чл. 3. Всяко дете притежава неповторима уникалност, стойност и индивидуални потребности.

Чл. 4. На всяко дете е гарантирано правото на:

- свобода на изразяване на мнение;
- свобода на мисълта, съвестта и религията;
- формиране на собствени възгледи в право да ги изразява свободно;

Чл. 5. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 6. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 7. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл. 8. Във всички случаи следва да се зачитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 9. За всяко дете, попаднало в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 10. Децата с изявиени дарби се ползват от мерките за специална закрила.

Чл. 11. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

Раздел II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл. 12. Педагогическата практика следва да се основава на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 13. Да се разбира и уважава уникалността на всяко дете.

Чл. 14. Да се обръща особено внимание на специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 15. Да се създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 16. Да се подкрепя правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 17. Да се работи винаги в най-добрия интерес на детето.

Чл. 18. Да се осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 19. Да не се участва в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.

Чл. 20. Да не се участва в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 21. Много добре да се познават и спазват законите и процедурите, защитаващи детето от насилие. Да се познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.

Чл. 22. При съмнение за малтретиране веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и да се проследи дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 23. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, следва да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 24. Когато постъпи информация за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, незабавно да се информират органите по закрила на детето.

Раздел III

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 25. Наша първостепенна отговорност е подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Чл. 26. Зачитане на достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 27. Уважаване на ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата и на правото му да взема решения за своите деца.

Чл. 28. Информирание на семейството за всички решения, отнасящи се до детето. Когато е възможно, родителите следва да се включват във вземането на такива решения.

Чл. 29. Зачитане на правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето.

Чл. 30. Информирание на родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Не се позволява и не се допуска участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 31. Да не се използват служебните отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не се влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

Чл. 32. Осигуряването на конфиденциалност на информацията и зачитане на правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск.

Чл. 33. Ангажименти по разработването на правила за опазване на поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа от страна на семейството.

Чл. 34. В случаите на конфликт между членовете на семейството да се работи открито, споделяйки наблюденията си за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържа от вземане на страна в конфликта. Най-важната и основна цел е адекватна защита на правата на детето, на неговото достойнство и авторитет.

Раздел IV

МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл. 35. Изграждане и поддържане на отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл. 36. Обмяна на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на децата.

Чл. 37. Работа за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, въздържайки се от действия, които биха уронили престижа на професията и на институцията, и проява на нетърпимост към подобни действия.

Раздел V

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 38. Предоставяне на висококачествени образователни услуги. Да не се предлагат услуги, за които педагогическите специалисти не притежават компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.

Чл. 39. Да се работи за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл. 40. Да се работи за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 41. Да се оказва съдействие за повишаване на степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл. 42. Да се работи за популяризиране на правата на децата, както и за повишаване на чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 43. Да се работи в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

Раздел VI

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 44. Служителят не трябва да иска, приема или разпределя подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или за семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните му задължения, преценката или функциите му, или да бъдат възнаградени за това.

Чл. 45. Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да извършва работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл. 46. Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели. Информира своевременно директора при загубата или повредата му.

Чл. 47. Служителят в изпълнение на заеманата длъжност трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено такова.

Чл. 48. Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения, при строго спазване на правилата за защита на информацията и опазване на личните данни на ученици, родители и служители.

Чл. 49. Бившият служител не трябва да използва или да разкрива поверителна информация, получена от него по време на службата му, освен ако законно е упълномощен да го направи.

Чл. 50. Бившите служители трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който

и да е служител в системата.

Раздел VII

ПРАВА И ОТГОВОРНОСТИ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 51. Права и отговорности на учениците.

(1) Учениците имат следните права:

1. Да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;
2. Да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
3. Да разчитат на равнопоставеност и взаимно зачитане на правата на всеки, независимо от раса, вяра, националност, убеждения, пол, социален статус;
4. Да изразяват свободно своето мнение, мисъл, съвест и религия;
5. На закрила срещу нарушаващите тяхното достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие;
6. На закрила за нормалното им физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

(2) Учениците имат следните задължения:

1. Да спазват принципите на законност, лоялност, честност, политическа неутралност и отговорност;
2. Да не накърняват престижа на училището, не само при изпълнение на учебните си задължения, но и в своя личен живот;
3. Да съхраняват авторитета на училището и да допринасят за развитие на добрите му традиции;
4. Да се явяват в училище с официално облекло по време на празници, а в останалото време във вид, който съответства на положението им на ученици и на добрите нрави (без много силен и ярък грим, дрехи с презрамки и големи деколтета, много къси поли, от силно прозрачни материи или непокриващи областта на гърба и кръста);
5. Да уважават и да не накърняват честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие и всякакви форми на дискриминация;
6. Да не публикуват в интернет пространството снимки и текстове, уронващи престижа и достойнството на училището и училищната общност;
7. Да спазват добрия тон при онлайн общуване (изразява се ясно и точно, не употребява обидни и нецензурни думи, проявява уважение към другите участници в онлайн общуването и проверява написаното за правописни грешки);
8. Да се отнасят с уважение към учителите при и по повод изпълнение на служебните им задължения, както и на съучениците си по време на престоя в училище;
9. Да не разпространяват конфиденциална информация - снимки, текстове и лични данни за съучениците си и служителите в училище без съгласие на притежателя;
10. Да не разпространяват данни за училището, които могат да нанесат вреда на

институцията или на участник в училищната общност;

11. Да не влизат в саморазправа помежду си или със служители на училището; при възникнал конфликт да потърсят подкрепа от класния ръководител, друг учител или служител на училището.

Раздел VIII

РОДИТЕЛИ

Чл. 52. (1) Родителите имат следните права, свързани с етиката в отношенията с участниците в училищната общност:

1. Да получават своевременно информация за емоционалното развитие на децата/учениците при пребиваването им в училище.

2. При възникнала конфликтна ситуация да получават съдействие от: класния ръководител, учител, или друг педагогически специалист, заместник-директор, директор.

3. Да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат правата и интересите на тяхното дете или ученик.

(2) Родителите имат следните отговорности, свързани с етичните правила в училището:

1. Да спазват правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на детето и ученика;

2. Да участват в процеса на изграждане на навици за етично общуване и социално-приемлива норма на поведение;

3. При възникнал конфликт родителите да съдействат на училището за решаването му;

4. При ситуация на конфликт да не се саморазправят с друго дете, родителите му или участници от училищната общност;

5. Да не се саморазправят със служителите на училищната институция;

6. Да не публикуват в интернет пространството снимки и текстове, уронващи престижа и достойнството на училището и училищната общност;

7. Да следят за приложенията, в които има регистрация и профил детето му;

8. Да се отнасят с уважение към учителите по време на престоя си в училище;

9. Да не разпространяват конфиденциална информация - снимки, текстове и лични данни за ученици, учители и служители в училище;

10. Да не разпространяват данни за училището, които могат да нанесат вреда на институцията или участник в училищната общност;

11. Да не участват в скандални прояви, с които биха могли да накърнят престижа на училището.

12. Да следят за облеклото на децата си, което да отговаря на положението им на ученици (без много силен и ярък грим, дрехи с презрамки и големи деколтета, много къси поли, от силно прозрачни материи или непокриващи областта на пъпа и кръста).

Раздел IX

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 53. (1) Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителят има личен интерес и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.

(2) Служителят може да извършва образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училището, в което преподава, след като декларира своята дейност пред директора и без да получава заплащане за тази си дейност.

(3) Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

(4) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага директора на училището.

(5) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

(6) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му, служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

Раздел X

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 54. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.

Чл. 55. (1) Комисията по етика:

- разглежда сигнали, свързани с неспазването на този кодекс;
- дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

(2) Комисията по етика приема Правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на Педагогическия съвет.

Чл. 56. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл. 57. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този кодекс Комисията налага санкция.

(3) Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл. 58. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

Раздел XI

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§. 1. Контролът за спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс се осъществява от Комисията по етика.

§. 2. При неспазване на нормите на поведение в този кодекс служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда и Правилника за дейността на училището.

§. 3. При първоначално встъпване в длъжност директорът на училището е длъжен да запознае работещия с разпоредбите на този кодекс.

§. 4. Настоящият етичен кодекс е приет с Протокол № 14/03.09.2026 г. на заседание на Педагогическия съвет, съгласуван е с Обществения съвет с Протокол № 6/01.09.2026 г., утвърден със заповед РД 07-820/03.09.2026 г. на директора на училището и е валиден за учебната 2026/2027 година.

§. 5. Измененията се правят по реда на тяхното приемане.

СТАНДАРТИ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ

Отнасяйте се към всички граждани с уважение. Отнасяйте се с другите така, както искате да се отнасят към Вас.

Проявявайте неутрална и честна позиция спрямо всички хора. Реализирайте поведение, лишено от пристрастия, честно и равнопоставено отношение към всички граждани.

Демонстрирайте външен вид и поведение, които да се отразят положително върху имиджа на училището. Начинът на обличане говори за нашето отношение. Носете облекло, подходящо на заеманата длъжност. Помнете, че това, което носите, се отразява на вашето настроение, на грижата, която полагате в работата си, и на реакцията на гражданите.

Отговаряйте осведомено и предоставяйте актуална и точна информация. Стремешът на служителите на училището е гражданите да бъдат максимално подпомогнати.

Поддържайте професионално отношение. Професионализмът се разкрива чрез работата, която се върши етично, компетентно и позитивно.

Насърчавайте работата в екип. Работата в екип е способността за съвместна работа за постигане на обща цел. Способността да се насочват личните постижения към организационни цели, е формулата обикновените хора да постигат необикновени резултати.

Спазвайте ангажиментите си. Помнете, че важен елемент от качественото обслужване на гражданите е посрещането на техните нужди и очаквания.

Отговаряйте навреме. Отделяйте на гражданите необходимото време.

Променяйте вашата организация. Старайте се всеки ден да установявате отлична работна етика и да намирате начини да участвате активно в работата на Вашата организация. Духът на служителите е важен и зависи от максималните усилия на всички.

Създайте Ваш собствен стил на обслужване на гражданите. Бъдете искрени и последователни по всяко време. Помнете, че личните ви качества се отразяват на стандартите, които създавате за самите себе си. Разликата между ефективно и неефективно обслужване на гражданите е въпрос на:

КОМПЕТЕНТНОСТ, УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ, СЪПРИЧАСТНОСТ.